

Сформована множина бюджетів структурних одиниць (5), її вертикальні й горизонтальні зв'язки в рамках мережевої взаємодії, що встановлюється за допомогою індексів бюджетів та їх елементів, підпорядкованість і класи знаходять своє відображення у внутрішньому регламентному документі соціально-економічної системи – положенні. Структура положення містить у собі наступні розділи:

опис класів бюджетів структурних одиниць;
опис складу бюджетів структурних одиниць;
опис вертикальних і горизонтальних зв'язків між бюджетами структурних одиниць;
перелік керівників бюджетів структурних одиниць і їх повноваження;
порядок розрахунку (планування й обліку) фінансових результатів діяльності на основі застосування системи ключових показників.

Висновки з проведеного дослідження. Розглянуті методи мережевої взаємодії між підприємствами, а також їх підрозділами дозволяють перейти до формалізації функцій керівників структурних одиниць соціально-економічних систем і, в першу чергу, до управління витратами виробництва та його собівартістю. При цьому необхідно зосередити увагу на різновидах бюджетного управління – вертикального та горизонтального. Представлені елементи стратегії бюджетного управління підприємствами як складовими соціально-економічних систем мережевої економіки для своєї реалізації потребують створення ефективної організаційної інфраструктури підтримки процесів бюджетування. Це визначає необхідність адаптації існуючих моделей побудови організаційного забезпечення до особливостей мережевої взаємодії.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Матюшок В.М. Сетевая экономика и глобализация экономической деятельности / М. Матюшок // Информационное общество. – 1999. – вып. 6. – С. 46–57.
2. Абалкин Л.И. Институт экономики: размышления о будущем [Текст] / Леонид Иванович Абалкин. – М. : Ин-т экономики, 2008. – 88 с.
3. Баринов В.А. Развитие сетевых формирований в инновационной экономике [Текст] / В.А. Баринов, Д.А. Жмуров // Менеджмент в России и за рубежом. – 2007. – № 1. – С. 20–30.
4. Брюховецкая Н.Е. Трансформация промышленного комплекса региона: проблемы управления развитием: Монография / Под общ. ред. В.И. Дубницкого, И.П. Булева / Донецк: ДЭГИ, ООО «Юго-Восток, ЛИТ», 2008. – С. 123–130.
5. Булеев И.П. Институты гражданского общества / И.П. Булеев, О.В. Шепеленко // Проблемы повышения эффективности функционирования предприятий различных форм собственности: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. – Донецк, 2005. – С. 39–55.
6. Бюджетування в економічних системах / За ред. д.е.н., проф. Андрієнко В.М., д.е.н., проф. чл.-кор. НАН України Лисенко Ю.Г. / Донецьк: Юго-Восток, 2009. – 360 с.
7. Беккер Й. Менеджмент процессов / Й. Беккер, Л. Вилков, В. Таратухин и др. – М. : Эксмо, 2007. – 384 с.
8. Райсс М. Границы «безграничных» предприятий: перспективы сетевых организаций [Текст] / М. Райсс // Проблемы теории и практики управления. – 1997. – № 1. – С. 92–97.
9. Геєць В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку [Текст] / В.М. Геєць. – НАН України, Ін-т екон. та прогноз. НАН України. – К., 2009. – 864 с.
10. Дмитренко О. П. Інновації – рушійна сила творчого прогресу в економіці [Текст] / О. П. Дмитренко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля: наук. журн. – Луганськ: СХУ ім. В. Даля, 2012. – № 11, Ч. 2. – С. 90–94.
11. Зимовець В. Державна фінансова політика економічного розвитку [Текст]: монографія / В.В. Зимовець. – К. : Ін-т економіки і прогнозування НАН України, 2010. – 356 с.

УДК 330.352.3:637

Поліщук І.І.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри товарознавства та маркетингу
Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету*

Шарко В.В.

*кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри товарознавства та маркетингу
Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету*

МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ФАКТОР ІНТЕНСИВНОСТІ ЇХ РОЗВИТКУ

У роботі досліджено стан розвитку підприємств легкої промисловості України. Запропоновано заходи щодо стабілізації ситуації в легкій промисловості, спрямованих на збереження робочих місць, наповнення державного бюджету та позабюджетних фондів, подолання негативних явищ тіньової економіки і створення зацікавленості працюючих у легалізації виплати заробітної плати.

Ключові слова: легка промисловість, підприємство, продукція, заходи, інтенсифікація

Поліщук И.И., Шарко В.В. МОНИТОРИНГ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ КАК ФАКТОР ИНТЕНСИВНОСТИ ИХ РАЗВИТИЯ

В работе исследовано развитие предприятий легкой промышленности Украины. Предложены меры по стабилизации ситуации в легкой промышленности, направленные на сохранение рабочих мест, наполнение государственного бюджета и внебюджетных фондов, преодоление негативных явлений теневой экономики и создание заинтересованности работающих в легализации выплаты заработной платы.

Ключевые слова: легкая промышленность, предприятие, продукция, мероприятия, интенсификация

Polishchuk I.I. Sharko V.V. THE INDUSTRIAL ACTIVITIES MONITORING AS A FACTOR OF THE DEVELOPMENT INTENSIVITY

Development of enterprises of light industry of Ukraine status is in-process investigational. Measures are offered in relation to stabilizing of situation in light industry, workplaces filling of the state budget and off-budget funds sent to maintenance, overcoming of the negative phenomena of shadow economy and creation of the personal interest of working in legalization of payment of salary.

Keywords: light industry, company, products, activities, intensification

Постановка проблеми. Важливість інтенсивного розвитку вітчизняних підприємств легкої промисловості зумовлена тим, що дана галузь, передусім, задовольняє потреби споживачів та забезпечує зростання національного добробуту країни. Однак в сучасних умовах господарювання із втратою значної частки внутрішнього і зовнішнього ринків, загострюється проблема відновлення діяльності національних товаровиробників продукції легкої промисловості. Для сприяння конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств легкої промисловості, необхідно, на нашу думку, постійно проводити моніторинг їхнього стану на ринку з урахуванням сучасних тенденцій розвитку в інноваційній сфері. Використання і комерціалізація результатів наукових досліджень є важливою умовою для випуску на ринок нових товарів і послуг, що, в свою чергу, сприятиме збільшенню частки ринку, яку займають вітчизняні підприємства легкої промисловості. Це дозволить підвищити рівень інтенсивності їх виробництва та посилить конкурентні позиції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Починаючи з 1990 року, галузь легкої промисловості в Україні характеризувалася негативними тенденціями розвитку, а її частка в загальній структурі виробництва скоротилася більш, ніж в 13 разів: якщо в 1990 році вона становила 10,8%, то в 2013 році – всього 0,8%. Зазначені дані свідчать про те, що вітчизняна швейна промисловість поступово перетворилася на пошивний цех для відомих світових брендів одягу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасні дослідження, пов'язані із зазначеною проблематикою, направлені на вивчення можливостей підприємств легкої промисловості України. Проблемами розвитку промислових підприємств серед українських дослідників займалися: О.В. Бражко, Т.М.Власюк, М.П. Войнаренко, І.А. Галиця, А.П. Гречан, Я.А. Жаліло, С.Л. Кучер, О.І. Лабурцева, В.М. Нижник, Л.Г. Олійник, Г.Г. Савіна, Б.В. Сенчук, Л.І. Федулова та інші. Зокрема, А.П. Гречан запропоновано нову концепцію розвитку легкої промисловості, яка передбачає формування дієвих механізмів державного управління інноваційним розвитком економіки й активізації інноваційної діяльності її підприємств [4]; Т.М. Власюк проводила оцінку інвестиційної привабливості підприємств легкої промисловості [2]; О.В. Бражко досліджувала проблеми щодо удосконалення механізмів управління інноваційною діяльністю підприємств легкої промисловості [1]; О.І. Лабурцева розглядала теоретико-методологічні засади маркетингового управління як засобу активізації підприємництва у легкій промисловості України [9]; Л.Г. Олійник розроблено механізм формування науково-технічного та інноваційного розвитку підприємств легкої промисловості [13]; Г.Г. Савіною розроблено концепцію управління соціально-економічним розвитком підприємств легкої промисловості [14] та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У той же час питання, пов'язані із моніторингом діяльності підприємств легкої промисловості як фактору інтенсивного їх розвитку, все ще

не знайшли належного відображення у наукових дослідженнях, тому звернення до них і зумовило вибір теми дослідження.

Постановка завдання. Провести моніторинг діяльності підприємств, що відносяться до галузі легкої промисловості, за рахунок чого викремити чинники, які негативно впливають на інтенсивний розвиток підприємств даної галузі та визначити заходи щодо стабілізації діяльності промислових підприємств, що в результаті сприятиме збільшенню їх ринкової частки.

Виклад основного матеріалу дослідження. За 2012 рік обсяги скорочення промислового виробництва становили 1,8%, у 2013 році, статистичні показники свідчать, що рівень промислового виробництва за травень 2013 р. до квітня 2013 р. знизився на 5,6% та становить 94,4% від попереднього місяця. Слід зазначити, що за роки незалежності легка промисловість України зазнала значної трансформації, а підприємства галузі – реорганізації, і, як наслідок, практично всі підприємства легкої промисловості приватизовані, а ті, що знаходяться у державній власності, становлять менше 1% від загальної кількості. Так, в Україні на кінець 2013 року функціонує понад 10 тис. підприємств легкої промисловості, з них у текстильній – близько 2,5 тис. од., з виробництва готового одягу і хутра – близько 6 тис. од., шкіри і шкіряного взуття – близько 1,5 тис. одиниць [5].

Динаміка індексів промислової продукції за 2004–2013 роки наведена на рисунку 1, з якого видно, що тренди розвитку легкої промисловості корелюють з трендами розвитку промисловості в цілому.

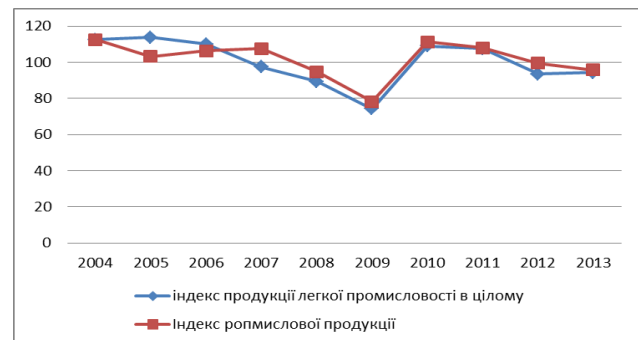

Рис. 1. Динаміка індексів промислової продукції за 2004–2013 рр. [5]

Варто відзначити й те, що значного спаду галузь зазнала в період 2007–2009 рр., це відбулось за рахунок негативного впливу фінансової кризи, яка розпочала свій життєвий цикл. Тобто близько 39% підприємств даної галузі були збитковими, загальна сума збитків склала 598,1 млн. грн. У 2010 р. підприємства легкої промисловості почали набирати обертів завдяки зростанню обсягів продукції, інвестицій в основний капітал, кількості працівників, дещо зріс фінансовий результат підприємств і зменшились збитки, але збільшилась кількість збиткових підприємств і зменшилась рентабельність [10]. З 2011 р. до сьогоднішнього дня також відбуваються зменшення обсягу виробництва підприємств легкої

промисловості та промисловості в цілому, хоча й не значними темпами.

Відтак досить тривалий період спостерігаємо низьку ефективність підприємств галузі: товари, які випускають підприємства легкої промисловості України, значно поступаються за якістю і кількістю продукції розвинених країн; порівняно низька продуктивність праці; вищі в галузі, порівняно зі світовим рівнем, витрати на виробництво продукції. Відсутність реальної конкуренції спричиняє завищення цін, що і спонукає продавати низькоякісну продукцію (рис. 2) [7; 12; 15].

У свою чергу, на сьогодні для інтенсифікації виробництва та розвитку ринку продукції легкої промисловості сучасні підприємства основну увагу приділяють захисту інтересів вітчизняних виробників товарів легкої промисловості, розробленню та супроводженню законопроектів у сфері соціально-економічних та трудових відносин, для чого продовжується активна співпраця з державними органами виконавчої влади [16, с. 7].

Присутність вітчизняних товарів на внутрішньому та вкрай тінізованому ринку становить тільки біля 13%, що стало наслідком вад спрощеної системи оподаткування з 1998 р. через можливість ухилення від оподаткування операцій в оптовій і роздрібній торгівлі імпортованими товарами і, врешті-решт, створило неконкурентні умови для вітчизняних виробників. Продовжується відтік професійних кадрів у тіньове виробництво, де задіяно, за нашими розрахунками, щонайменше 250 тис. працюючих, а за 2013 рік скорочено 13,3 тис. робочих місць [10].

Важливо зазначити, що місткість ринку товарів легкої промисловості України оцінюється у 10 млрд. дол. США. Це – товари народного вжитку: від тканин, текстильних та трикотажних виробів до одягу та взуття побутового та спеціального призначення, які виробляються вітчизняними виробниками за товарами групами 41-43, 50-65 УКТЗЕД.

Аналіз товарної структури зовнішньої торгівлі у 2011 р. надає можливість зробити наступні висновки. За розділом УКТЗЕД «текстильні матеріали та текстильні вироби» експорт продукції в 2011 р. склав 863,8 млн дол. США (1,3% до загального обсягу експорту), імпорт – 1989,9 млн дол. США (2,4% до загального обсягу імпорту). Обсяги імпорту текстильних матеріалів та текстильної продукції в

2011 р. в 2,4 рази перевищили обсяги експорту. За розділом УКТЗЕД «взуття, головні убори, парасольки» експорт продукції в 2011 р. склав 208,8 млн дол. США (0,3% до загального обсягу експорту), імпорт – 361,5 млн дол. США (0,4% до загального обсягу імпорту). Обсяги імпорту за цим розділом УКТЗЕД перевищували обсяги експорту в 1,73 рази. Негативна тенденція значного перевищення обсягів продукції легкої промисловості, яка імпортується в країну над експортною продукцією, свідчить про залежність країни від імпорту. Це негативно впливає, в свою чергу, на розвиток підприємств легкої промисловості, призводячи до скорочення їх кількості. Географічна структура експорту України за 2011 р. свідчить, що основними партнерами України є Європейські країни (31,8%), з яких найбільшу частку в експортних операціях має Італія (6%), країни СНД (31%) та інші країни (37,2%). Відтак з точки зору макропоказників частка легкої промисловості України у виробництві 2014 року становить лише 0,7%, проте частка товарів легкої промисловості у від'ємному зовнішньоекономічному сальдо становить 16%. Обсяги імпорту продукції легпрому більше, ніж в 3 рази перевищують обсяги її експорту. В цілому обсяг товарообігу у 2013 році роздрібно-товарообігу виріс понад 15%, однак промисловість відпрацювала з падінням обсягів виробництва [12].

Виходячи з тих позицій, що в сучасних умовах вітчизняне виробництво та реалізація продукції підприємств легкої промисловості знаходяться у вкрай скрутному стані, необхідно долучитись до розробки першочергових заходів щодо стабілізації ситуації в даній галузі, які будуть спрямовуватись на збереження робочих місць, наповнення державного бюджету та позабюджетних фондів, подолання негативних явищ тіньової економіки і створення зацікавленості працюючих у легалізації виплати заробітної плати (табл.) [3; 7; 11-15].

З огляду на таблицю роботодавці легкої промисловості вважають за необхідне перегляд та скорочення нормативних та регуляторних актів у податковій, митній та дозвільній сферах, які сьогодні вкрай бюрократизовані та стали чинником корупційних зловживань на всіх щаблях державної влади.

Реалізація комплексу заходів сприяння розвитку галузі повинна супроводжуватися цільовими напрямками розвитку певних категорій виробників товарів

і послуг, насамперед малого бізнесу, шляхом розробки спеціальних схем стимулювання його діяльності [6; 8]. Вони повинні включати в себе створення мережі посередницьких організацій із пайовою державною участю для мобілізації потенціалу малого бізнесу; формування територій шляхом створення особливих економічних зон, виробників та постачальників сучасного обладнання для легкої промисловості; виготовлення наукомісткої продукції і послуг шляхом розширення та вдосконалення мережі державних патентних послуг, укладання угод про науково-технічне співробітництво із зарубіжними країнами, формування міжнародних науково-технічних комплексів для здійснення спільних проектів.

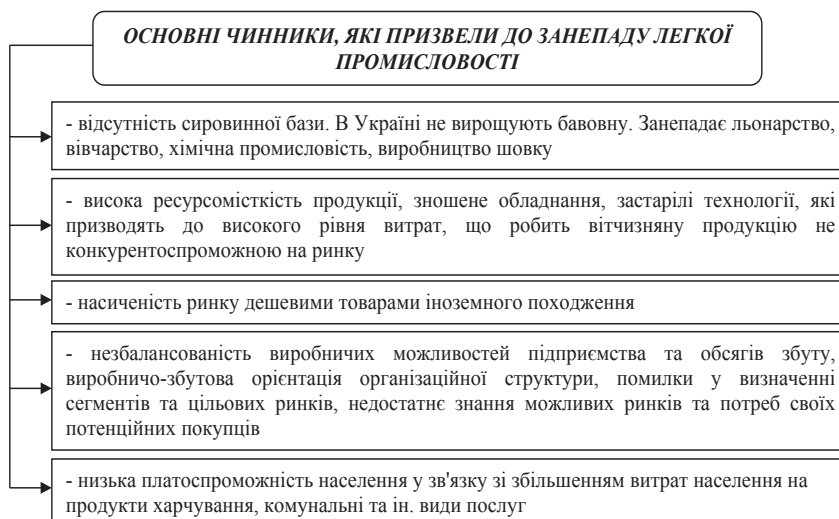

Рис. 2. Чинники негативного впливу на підприємства легкої промисловості України

Таблиця

Заходи стабілізації ситуації в легкій промисловості України

№ п/п	Заходи	Характеристика заходів
1.	Законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про вивіз (експортне) мито на живу худобу та шкірсировину»	Зняти з розгляду Верховної Ради України законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про вивіз (експортне) мито на живу худобу та шкірсировину», нормами якого пропонувалось різке зниження вивізних мита до рівня 5 відсотків, всупереч погоджених норм з СОТ.
2.	Закон України «Про зайнятість населення»	Внести зміни до Закону України «Про зайнятість населення» в частині визначення статусу безробітного виключно при умові відсутності вакансій даних спеціальностей на ринку праці за місцем проживання громадянина.
3.	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії»	Скасувати норми Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії» (щодо введення нарахування ЄСВ за осіб, які знаходяться у відпустці по вагітності та пологах та отримують «декретні»).
4.	Контроль за обігом товарів іноземного виробництва	Забезпечити посилення контролю за обігом товарів іноземного виробництва шляхом внесення змін до статті 296 Податкового кодексу України, передбачивши використання РРО та ведення обліку витрат на готовий одяг, взуття, текстиль.
5.	Конкурс на підготовку речового майна підприємств-виробників	Забезпечити формування на допуск до участі в конкурсі на підготовку речового майна підприємств-виробників, що мають власні виробничі потужності та кадровий потенціал, в т. ч. створити реєстр виробників речового майна легкої промисловості в рамках державного замовлення.
6.	Тарифні зобов'язання України	Вирішити питання щодо перегляду тарифних зобов'язань України в рамках Угод СОТ на товари, на які доцільно зменшити рівень ввізного мита.
7.	Земельний податок для промислових підприємств	Встановити ставки земельного податку для промислових підприємств на рівні 2010 року та встановити розмір орендної плати за землю підприємствам легкої промисловості з коефіцієнтом 0,5 від нової нормативної грошової оцінки.
8.	Індивідуальне ліцензування	Переглянути в бік спрощення/незастосування процедур індивідуального ліцензування для промислових підприємств, а також збільшити термін повернення валютної виручки до 180 днів.
9.	Купівля іноземної валюти	Скасувати процедуру купівлі іноземної валюти згідно ч. 5 п. 4 постанови НБУ № 49 від 06.02.2014р. для підприємств, що закуповують сировину для виробництва власної продукції.
10.	Сплати авансового внеску з податку на прибуток	Вирішити проблему сплати авансового внеску з податку на прибуток з можливістю урахування його переплати за попередній період.
11.	Дозволів у Міністерстві екології та природних ресурсів	Вирішити питання щодо спрощення отримання дозволів у Міністерстві екології та природних ресурсів на розміщення відходів виробництва та погодження ліміту їх утворення та можливості вилучення текстильних та шкіряних відходів з під дії постанови Кабінету Міністрів України № 1120, які занесені до «зеленого списку» цієї постанови.
12.	Коригування митної вартість	Заборонити митним органам коригувати митну вартість в сторону її збільшення проти заявленої декларантом при розмитненні вантажів з сировиною, матеріалами, які ввозяться для власного виробництва.
13.	Виплата пільгових пенсій	Передбачити виплату пільгових пенсій відповідним категоріям працівників текстильної та шкіряної галузей за рахунок Державного бюджету та відмінити 10-ти річне пільгове забезпечення робітникам текстильної промисловості, запроваджене Пенсійною реформою.
14.	Додатковий імпорتنний збір	Встановити додатковий імпорتنний збір – особливий вид мита на товари, які ввозяться на митну територію України, незалежно від країни походження та експорту, що застосовується у разі значного погіршення стану платіжного балансу, або істотного скорочення золотовалютних резервів, або досягнення ними мінімального розміру золотовалютних резервів, з обов'язковим зменшенням розміру його ставки через рівні інтервали часу протягом строку застосування мита для готових виробів, а саме: одяг трикотажний, одяг текстильний, текстильні вироби, взуття, головні убори (товарні групи за УКТ ЗЕД з 61 по 65 включно).
15.	Забезпечення підтримки сировинної бази	З метою збільшення обсягів заготівлі вовни, забезпечити підтримку вівчарства шляхом виплати компенсацій (дотацій держави) виробникам у залежності від обсягів і якості вовни
16.	Мораторій на перевірку підприємств	Запровадити мораторій на перевірки підприємств легкої промисловості терміном на 3 роки.
17.	Ставки ЄСВ	З метою легалізації трудових відносин опрацювати питання щодо зменшення ставки ЄСВ на фонд оплати праці.

Висновки з даного дослідження. Отже, провівши моніторинг діяльності підприємств легкої промисловості, виокремлені чинники, які негативно впливають на їх інтенсивний розвиток. Авторами визначено заходи щодо стабілізації діяльності промислових підприємств, які полягають в інтенсифікації зусиль вітчизняних виробників для завоювання стійких кон-

курентних позицій на внутрішньому ринку шляхом поліпшення якості, підвищення наукоємності продукції, зниження її собівартості. Тільки шляхом поєднання зусиль держави, бізнесу і науки у напрямку відродження галузі можливе збереження і розвитку вітчизняної легкої промисловості, вирішення зазначених завдань.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Бражко О.В. Управління інноваційною діяльністю підприємств легкої промисловості [Текст] : автореферат дис. ... канд. екон. наук : 08.06.01 – Економіка, організація і управління підприємствами / О.В. Бражко ; КНУТД. – К. : КНУТД, 2005. – 20 с.
- Власюк Т.М. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств легкої промисловості (територіально-галузевий підхід): автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук: спеціальність 08.07.01 – Економіка промисловості / Т.М. Власюк. – Київ : Київський національний університет технологій та дизайну, 2006. – 19 с.
- Гречан А.П. Інноваційний розвиток легкої промисловості України: Монографія. – К. : КНУТД, 2004. – 268 с.
- Гречан А.П. Методологічні основи розвитку легкої промисловості на інноваційних засадах : Автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.07.01 / А.П. Гречан; НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2006. – 31 с.
- Державний комітет статистики України. – Електронний ресурс. – Режим доступу : // www.ukrstat.gov.ua.
- Карлоф Б. Деловая стратегия : Пер. с англ. В.А. Приписнов. – М. : Экономика, 1991. – 239 с.
- Коваленко Л.О. Передумови формування національної інноваційної системи та стратегії її розвитку // Формування інноваційної моделі розвитку національної економіки України: монографія у 2-х частинах / Л.О. Коваленко, О.В. Товстиженко // за заг. ред. д.е.н., професора І.С.Каленюк. – Чернівці : ЧДІЕУ, 2009. – Ч. 1. – 591 с.
- Лабурцева О.І. Маркетинг і розвиток підприємництва в легкій промисловості України: Монографія. – К. : КНУТД, 2008. – 364 с.
- Лабурцева О.І. Науково-методологічні основи розвитку підприємництва в легкій промисловості на засадах маркетингу [Текст] : автореферат дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04 / О.І. Лабурцева ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. – К. : [б. в.], 2008. – 33 с.
- Лойко В.В., Лойко Д.М. Стан та перспективи розвитку легкої промисловості в контексті економічної безпеки України / В.В. Лойко, Д.М. Лойко // Електронний ресурс [Режим доступу] : http://knutd.com.ua/publications/pdf/Visnyk/2013-2/155_161.pdf.
- Максименко І.О., Бокій В.І. Легка промисловість України: сучасний стан та перспективи розвитку / І.О.Максименко, В.І.Бокій // Вісник Хмельницького національного університету 2009, № 3, Т. 2. – С. 77–80.
- Національний виробник – основа економіки держави. Укрлегрпром: Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrlegprom.org.ua/>.
- Олійник Л.Г. Механізм формування науково-технічного та інноваційного розвитку підприємств легкої промисловості [Текст] : автореферат дис. ...канд. екон. наук / Л.Г. Олійник ; 08.00.04 економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Хмельницький : ХНУ, 2011. – 20 с.
- Савіна Г.Г. Методологія та практика удосконалення управління соціально-економічним розвитком підприємств легкої промисловості [Текст] : автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.06.01 / Савіна Г.Г. ; НАН України, Інститут економіки промисловості. – Донецьк, 2005. – 30 с.
- Сіренко К.Ю. Формування інноваційної моделі розвитку легкої промисловості / Сіренко К.Ю. // Науковий вісник ЧДІЕУ. – № 1(17). – 2013. – С. 69–78.
- Шарко В.В. Механізм інтенсифікації виробництва конкурентоспроможної продукції підприємств легкої промисловості [Текст] : автореферат дис. ...канд. екон. наук / В.В. Шарко; 08.00.04 економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). – Хмельницький : ХНУ, 2014. – 21 с.

УДК 65.012.32:331.522.4:656.71(045)

Полоус О.В.

*аспірант кафедри фінансів, обліку та аудиту
Інституту економіки та менеджменту
Національного авіаційного університету*

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ АЕРОПОРТІВ

У статті досліджуються питання формування стратегій розвитку трудового потенціалу аеропортів України. Розглядаються підходи до визначення поняття «стратегія» у взаємозв'язку з характером розвитку підходів до стратегічного управління підприємством. Аналізуються підходи до розуміння поняття «розвиток» в контексті сучасної ринкової економіки.

Ключові слова: формування, стратегія, розвиток, трудовий потенціал, аеропорти.

Полоус О.В. ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИЙ РАЗВИТИЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦИАЛА АЭРОПОРТОВ

В статье исследуются вопросы формирования стратегий развития трудового потенциала аэропортов Украины. Рассматриваются подходы к определению понятия «стратегия» во взаимосвязи с характером развития подходов к стратегическому управлению предприятием. Анализируются подходы к пониманию понятия «развитие» в контексте современной рыночной экономики.

Ключевые слова: формирование, стратегия, развитие, трудовой потенциал, аэропорты.

Polous O.V. FORMING THE STRATEGIES OF DEVELOPMENT OF THE WORK POTENTIAL OF AIRPORTS

This article investigates the questions of forming the strategies of development of the work potential of airports in Ukraine. Approaches to the definition of «strategy» in relation to the nature of approaches to strategic management are considered. Approaches to understanding the concept of «development» in the context of a modern market economy are analyzed.

Keywords: forming, strategy, development, work potential, airports.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки аеропорти, як і інші підприємства, відчувають тиск конкуренції: на ринку авіаційних послуг постійно порівнюються вид, якість, ціна та інші ознаки послуг. Деякі послуги і, відповідно, аеропорти, що їх надають, рано чи пізно втрачають певну долю ринку через нерентабельність чи невідповідність його вимогам. Економічна конкуренція направлена, переважно, за допомогою ціни на ресурси, а значить, і на робочу силу,

туди, де їх використання є найбільш результативним з точки зору всієї економіки. Для окремого аеропорту це означає, що протистояти конкуренції він повинен, надаючи послуги з найменшими затратами та адекватною якістю. Висновок для сфери персоналу буде таким, що трудовий потенціал (зокрема, чисельність та якість персоналу) повинен забезпечувати довгострокове виконання цілей та задач аеропорту, відповідати обраній стратегії розвитку трудового потенціалу.